III. évfolyam. 1909. november hó 20. 47. szám.

Jánosháza és Vidéke

Társadalmi és helyiérdekü hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 8 korona
Félévre . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona

Kiadja: a »Jánosháza és Vidéke« lapkiadóvállalat.

Dr. MARTON ADOLF felelős szerkesztő.

NOVÁK PÁL szerkesztő.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez intézendők.

Megjelenik minden szombaton.

Nyilttér sora 40 fillér. Hirdetések megegyezés szerint közöltetnek.

Volt egyszer egy királyné.

Irta: Novák Pál.

»Meg nem halhat, kit egy nemzet
Hálás, hű szivébe zár.« (Torkos L.)

Hosszu, téli estéken, apró, bogárhátu házakban, muskátli-virágos ablakok mögött, bubos kemencék körül, pergő rokkák mellett, — míg a kandalókban izzik, pattog a parázs és halaványan, sejtelmesen rőtt, vörös fény terjeng a szobákban, — ujra, meg ujra mesékbe szövődik egy bus történet s a száz, meg száz mesének, a kezdete is, a vége is az: *Volt egyszer egy királyné, meg annak egy fia.*

Gyászos sötétség, csillagtalan éjszaka borult a Duna—Tisza tájára. Az érző honfi szivekre sorvasztó bu nehezedett s alig hallatszott más, mint a sinlődő, az elnyomott milliók panaszos siráma. A szem bármerre tekintett, csak egy puszta, egy szomoru temetőt látott.

Mikor már elfogyott minden remény, amikor a haldokló nemzet szive utolsót készült dobbanni, akkor a büszke trónok magasságából leszállott valaki a szenvedőkhöz, aki meg tudta hallani a halkuló sóhajt, akinek érző szivéből melegség áradott s mig anyai keze gyógyirt rakott a sajgó sebekre, tiszta szeméből forró könny gördült a csörgő rabláncokra.

Az a néhány csillogó könycsepp leolvasztotta melegével a megbénitott karokról a nehéz bilincseket, enyhitő balzsama lett a meggyötört, a sokat szenvedett sziveknek, munkára serkentette a reményvesztett lelkeket. A jóságos szemek szelid tekintete elüzte a vészes fellegeket, az imádságos ajkak varázsos szava megértette, kibékitette egymással a királyt, a nemzetet. Szabaddá, boldoggá lett nyomán nép és uralkodó.

Mikor a nemzet ajándékát visszaadta az elesett hősök özvegyeinek, árváinak, a honfi szivek megremegtek és imádsággá vált az ajkakon szent neve.

Dobogott-e nemesebb szív az ő szivénél valaha?

Mikor a sors legdrágább kincsét, egyetlen fiát, akit talán népénél is jobban szeretett, aki ép ugy, mint ő büszkesége, disze volt nemzetének — elragadta tőle, a boldog királynéból, az angyaljóságu édesanyából *Mater Dolorosa* lett. Golgotává változott az élete. Töviskoszoruval a homlokán bujdosni ment, vérző szivvel járni kezdett bércet, rónát, tengert — és míg sebzett szive balzsamot, gyógyirt keresett — egy orgyilkos kéz tőrt vert bele.

Az a hegyes tőr, amely átjárta a szivét, millió, meg millió sziven ütött sebet. A nép gyászba roskadva hullott a vérző, a drága tetemre s amig az

Mégis

Te azt hiszed, hogy még találkozunk mi,
Én meg tudom, hogy már többé soha . . .
— Ami utaink régen ketté váltak
Más-más irányban megyünk most tova.

Te azt hiszed, hogy válásunk csak játék,
Én meg tudom, hogy bus, rideg való . . .
— Hogy *odaát* talán szebb lesz az élet;
Él a remény, mely még vigasztaló.

[illegible] hogy még most [illegible]
Én meg tudom, hogy emlék csak a mult . . .
— Mely csak neked nyilt, szerelmem virága,
Korán elhervadt, hamar porba hullt.

Te azt hiszed, hogy nem birlak feledni,
Én meg tudom, hogy rád se gondolok . . .
— Pedig boldoggá tenne egy rövid szó
És üdvözitene egy mosolyod.

Novák Pál.

Rodostó.

Irta: Barabás Béla.

Az 1902. év május 21-én felkeresték többen nagy Rákóci Ferenc sirját Konstantinápolyban. Az egyház hű szolgájának csöndes imája után felhangzott a szent falak között a mi imánk is: Isten áldd meg a magyart.

Messze idegenből, magyarok szivéből fakadt e dal, magyar ajkakról szállott fel az ének a magyarok istenéhez, itt az Urnak oltára előtt, szabadsághőseinknek áldott hamvai felett. Vajjon megl[illegible] Zrinyi Ilona és nyugvó társai, a nemzeti fohásznak feléjük törő hánatos hangját.

Nem azért jöttünk mi ide, hogy csendes nyugalmukat felbojgassuk, nem azért, hogy álmukat megzavarjuk, hanem azért, hogy porhüvelyükből elszallott lelkükkel s történelmi dicsőség övezte szellemükkel — melyek itt virrasztanak — érintkezzünk s megnyilatkoztassuk áhitattal ke[illegible]

Mi mindannyian, s a magyar hazának hű fiai, meghatott lélekkel, összeszorult szivünk fájdalmas érzuletével borultunk le II. Rákóci Ferenc sirjának vésett kőlapjára s nagy nevét olvasta le róla, szemünk könnyein megcsillant Rákóci kétszáz év előtti nagyságának minden dicsősége, későbbi bujdosásának keserüsége s a halálával hazánkra borult reménytelenségnek bánata. Élete, küzdelme, dicsősége a mi hazánké volt, kihült tetemét, áldott porait idegen föld takarta, idegen kezek [illegible] [illegible]

Nevezetes évfordulón kereste fel a szentelt hamvakat. Ezen a napon volt 53. évfordulója a magyar szabadságharc egyik legszebb diadalának, Budavár hős kevételének. Budapest lelkes polgárai otthon szenteltek ünnepet az emlékezetnek, mi meg egy kis lelkes magyar csoport, itt imádkoztunk messze idegen földön, itt ünnepeltünk II. Rákóci Ferenc sirjánál.

Azt hálás szivünk [illegible]

STERN MÓR FIA

hornyolt tetőcserép-gyára Jánosháza. Számos elismerő levél és kitüntetés. Állandóan kapható: I. rendű tégla 32 K.
II. 24 „
Hornyolt tetőcserép: 80 „
Apró tetőcserép: 40 „

őszi nap lágyan boritott rája szemfödőt, a harangzugásba, a fájó zokogásba szomoru sóhajtás vegyült: »*Most mindennek vége, most mindennek vége.*«

Mennyi igazság volt abban a sóhajban.

Ha Ő, a védőangyal még élne, akkor bizonyára most is megértené népét a király, akkor nem kellene a nemzetnek, mely már annyit türt, annyit szenvedett, ma is sinlődni, akkor nem volna olyan kétes, olyan bizonytalan, olyan sötét, olyan félelmes a jövő.

Bár ne ment volna bujdosó utjában messze idegenbe.

Csüggedő szivünk nem sóhajtozna, hogy a viharos, a vészes időkben ki véd meg bennünket!

Nem dulna közöttünk gyülölet, átkos pártviszály, hanem egyesült erővel, békén épitgetnénk boldogságunk templomát.

Igaza van a költőnek:

»Ő volt a vezetőnk a göröngyös utban,
Hitünk a jövőben, biztatónk a multban
S hogy elment, azóta elhagyottak lettünk.«

De azért:

»Hiába van, hiába a bécsi sir alatt,
Bus, hazajáró lelke csak a mienk maradt.
Itt él a nép szivébe s tündér dalaiba . . :
Volt egyszer egy királyné, meg annak egy fia.«

Társadalmi forrongások.

A haladó kor fokozódó szükségleteivel szemben a létküzdelemben eddig rendelkezésre állott eszközök elégtelenek bizonyultak. Szerencsére, hogy nemcsak az életfeltételek, de maga az emberi nem is folytonos evolucióban van és mindig uj fegyvereket nyer a létért való küzdelemben.

A fejlődő tökéletesedés nyomai már is erősen mutatkoznak, különösen a nyugoti nemzeteknél, amelyek mint legrégibb európai kulturnépek a legkedvezőbb körülmények között éltek és melyeknek fejlődése következtében a legelőrehaladottabb sládiumban van.

Ezek körében már mutatkozik a legujabb szükségletek felismerésére és kielégitésére egy ujabb érzék — a társadalmi érzék.

A magyar faj még nem érte el ezt a fejlődési fokot és szinte tanácstalanul áll a II. század elején a legkülönfélébb velleitásoknak eddig soha nem tapasztalt szörnyü káoszában, melyben az istentagadás a fanatizmussal, a mindenhető állam az államnélküliséggel, a legkorlátlanabb — individualizmus az anarkia, a vasmarku szocializmussal, egoizmus az altruizmussal vivja szörnyü harcát. Szinte félő, hogy ez a végtelen forgatag, mely minden veszélylyel fenyeget, tényleg elsöpri azokat az államokat, melyek nem látják az ellentétes erők eredőjének irányát, mely a kibontakozás felé vezet.

A kérdések tömkelegeiben, ahol az okok kompletumánál fogva az ész hatalma megtörik, mintegy beidegzi az ember a hatásokat és ellenhatásokat és csak ezen irányitása után mehet.

A társadalomnak még azon rétegeiben is, melyek vezérszerep vivására volnának hivatva és tényleg visznek is, a legtöbbekben hiányzik a társadalmi öntudat, vagyis nincs meg bennük az a fizikai állapot, mely megismerteti az emberrel nemcsak azt, hogy ő minden más embertől különálló »én«, hanem azt is, hogy azokkal együtt egy összefüggő organikus egészet, egy élő individuumot képez, melynek magában véve ő csak elenyésző, csekély része.

Nem kell azonban azt gondolni, hogy a társadalmi öntudatnak a kifejlődésére csak várni kell és hogy az, ha itt van az ideje, ugyis kifejlődik.

Az evolucionális fejlődés mindig a viszonyok hatása alatt keletkezik, tehát utólagos, alkalmazkozó jellegü; de kifejleszthető preventive is, ha előidézzük az okokat, amelyeknek eredménye.

Annyi bizonyos, hogy a szükségletek felismerése nélkül a társadalom nem ismerheti fel azon feladatait sem, melyeket maga elé tüzni és megvalósitani, vagy melyért küzdeni hivatva van.

Ezen szükségleteknek és feladatoknak fel nem ismerése az oka nagyrészt annak is, hogy a parlamentarizmus annyira lejárta magát.

De oka másrészt annak is, hogy nálunk hiányzik a közérzületnek és közvéleménynek hatalmasabb kifejlődése. Nincs meg a közérdeknek az a világos felfogása, mely megtanitaná az embereket, hogy a közjó előmozditása a legjutalmazóbb befektetés.

Ezen felfogásnak beleoltása az állampolgárokba a legjobb szer a torzsalkodások és politikai gyülölség ellen, ez maga képes az annyit hangoztatott korrupció ellen sikra szállani.

És társadalmi érzékünk hiányának még egy végső oka van, hogy a társadalom semmi elismeréssel sem adózik azoknak, akik ezekkel a kérdésekkel behatóbban foglalkoznak.

nyilatkozásaként elhelyeztem egy babérkoszorut. Nemzetünk hármas szinü nemzeti szalagja megmondta, hogy II. Rákóci Ferenc emlékezetének volt szentelve. E hazai jelvény ott maradt mindvégig a vésett kőtáblákon. Látta az idegen, aki belépett a szent falak közé, hogy van messze földön egy nemzet, melynek fiai sóvárogva gondolnak e sirok néma lakóira. Azt akartuk, ha magyar ember ide téved, e nemzeti szinü szalag láttára hadd ragyogjon fel szeme, hadd gyuladjon ki arca s követve [illegible] itt, imádkozzon és énekeljen s egy szál virágot tegyen II. Rákóci Ferenc sirjára . . .

E szent hamvak kőtáblainál mindnyájunk belseje átszellemült. Mindnyájan ereztük magyar szivünk hevesebb dobbanását, telitve lett lelkünk e sirok felett virrasztó honfiui érzelmekkel, hallottuk áhitatos imánkra visszhangozni a koporsók üregéből előtörő szent dallamot, a Rákóci induló lelkes hangjait. Ezeknek szent behatása alatt tértünk vissza magyar hazánkba, hogy teljesithessük odahaza nemzetünknek tartozó kötelességünket. És ekkor fohászommal és szivemnek imájával a magyarok hatalmas Istenéhez fordultam. Terjessze ki áldó kezét e szent hamvak felé s áldja meg az odazarándokolt kis csapatot, amely II. Rákóci Ferenc emlékének dicsőitésével a magyarok Istenéhez szent nevét dicsőiti! A magyar szabadság apostolainak sirja felett örködő honfiui szellemnek erejével árassza el lelkünket és lelkét minden magyar embernek, fokozza bennünk s a nemzet fiaiban a hazaszeretetnek élő tüzét és fokozza nemes hevülésre, világitó lángolásra. És engedje megérnünk, hogy édes [illegible] hazánk oly független, szabad és boldog legyen, amilyennek azt egykoron Rákóci álmodá.

A szent hamvak immár itt vannak édes hazánk földjén. Hálás szivvel adózzunk köszönetet a konstantinápolyi lazaristarend tagjainak, akik II. Rákóci Ferencnek, Zrinyi Ilonának s a nyugvó társaik hamvait féltékeny szeretettel őrizték.

Nézem, nézem a csillagos eget s arra jövök rá, hogy a nagy világban az ember csak egy hitvány porszem. Mikor II. Rákóci Ferenc, Zrinyi Ilona s lelkes kurucaiknak nagyságát bámulom, akkor is be kell látnom, hogy hazaszeretetben mi, milyen kicsinyek vagyunk.

Heti krónika.

Erzsébet gyászünnepély. 19-én, Erzsébet napján, boldogult királynénk emlékezetének áldozva, a róm. kath. templomban engesztelő szent misét mutatott be Kornfeind Vince plebános. Utána a róm. kath. elemi iskola növendékei az egyik tanteremben összegyültek s a felsőbb osztályu tanulók közül néhányan szavaltak, majd pedig valamennyien énekeltek. A gyermekek előtt Kornfeind Vince plebános emlékezett meg szép szavakkal a legjobb királynéról, Magyarország elvesztett védőangyaláról, példaképül állitván őt a késő nemzedékek elé. E napon az előadás az iskolában szünetelt.

A szépitő bizottság figyelmébe. A napokban megirt cikkünk után az agilis, ambiciósus biróhelyettes, Németh János a már hozott határozatnak érvényt szerzendő kidoboltatta, hogy a járdákat 8 nap alatt a háztulajdonosok hozzák rendbe, akinél nincs — az csináltassa meg. Elismerés ezen buzgalomért, de ha Németh János dolgozik, a szépitő bizottság se legyen csak névleg, hanem teljesitse kötelességét. Menjen utcáról-utcára, házról-házra és ellenőrizze a járdák készitését, tekintsenek a jóság mellett a külső csinyre is.

Panaszok a községi mérleg miatt. Nemrég megemlékeztünk arról, hogy a községi mérleg hitelessége ellen panasszal jöttek hozzánk. Utána jártunk a dolognak és megtudtuk, hogy a panaszok alaptalanok, hogy a merlegen eszközölt mérések a multban is, jelenleg is a lehető legpontosabbak. Megtudtuk, hogy a panaszkodókat tulajdonképen az eladók csapták be az áruk kicserélése által. (98 kilós sertés helyett 78 kilósat adtak át.) Azért tehát sietünk megállapitani — ezzel együtt a multkori cikkünket helyreigazitani, — hogy a községi mérleg igenis hiteles és hogy a rajta eszközölt mérések a lehető legpontosabbak.

Helyreigazitás. Mult számunkban közölt »Bécsben eltünt gyáros« hirünkre vonatkozólag Zollner Vilmostól Ujpestről kaptunk (Jókai-utca 9.) felvilágositást, a többek közt azt irja: »Két jó madár alaptalan követelést óhajtott ellenem érvényesiteni s annak tudatában, hogy Bécsből eljöttem, jónak látták a pert, mint ismeretlen tartózkodásu ellen megindittatni és ebből kifolyólag a hivatalos lapban lettem felszólitva, hogy a részemre kirendelt ügygondnoknál jelentkezzem — egyikmásik napilap a után ezt átvéve, szintén közleményt hozott, hogy elbujtam az adósságok elől. Bécsi ügyvédem dr. Lukács Rezső e hireket megcáfolta.« Készséggel adtunk helyet ezen soroknak annál is inkább, mivel mi Zollner Vilmost sohasem láttuk, nem is ismerjük.

Jótékonyság. Geist Lajos szombathelyi fakereskedő, a helybeli szegényeknek 13 mtr. tüzelőfát ajándékozott,

Főbirójelölés. Nagy József halálával megüresedett főbirói állásra máris megindultak a korteskedések. Két jelöltről szereztünk eddig tudomást. Tuboly Lajosról és Horváth Andorról. A pártok alakulása szerint Tuboly [illegible] bati, szent[illegible]vár[illegible], nemetujvári, vasvári és kőszegi járások egyhangulag Tuboly mellé sorakoztak. Sárvár maga még nem foglalt egyik mellett sem állást. Szombathelyről Tuboly biztos 57 szavazatot kap.

Az országos vásár. A Mártonnapi országos vásár hétfőn rendkivül látogatott volt, az iparosok és kereskedők meg voltak elégedve az eredménnyel. Marhákban is rendkivül nagy volt a felhajtás, 4600 drb. Eladásra került 800 drb. Az ár emelkedőben.

Megtörtént. A Korona vendéglő udvarán beszélgetett a bérlővel kedden délután egy helybeli kereskedő, mikor bejár oda kocsijával egy vidéki iparos. Adj' Isten, mit vásárol majd — mondja a kereskedő? Ami tetszik, — válaszol az iparos.

Ejnye, beh hetykén beszél velem, pedig nem tartozom magának, hangzik a replika.

— Én sem magának. Ha nekem valami kell, tudom, hogy kinél vásároljam meg.

— Azért valamiért csak hozzám is benéz, nógatja a kereskedő.

— Ha magánál akartam volna vásárolni, akkor nem megyek el a háza előtt, én tudom ám, hogy maga kicsoda?

A kereskedő lehorgasztott orral távozott.

A Korona-vendéglős tréfás ember, arról hires, hogy magasröptü fantáziája van, érdemes meghallgatni mint fültanu, miként adja elő a dolgot.

Érdekes temetés Sümegen. Vasárnap este szivszélhüdés következtében meghalt Sümegnek egyik tekintélyes rk. vallásu polgára Paulini Gyula, aki csak polgári házasságot kötött a feleségével, de egyházilag nem. A temetésre megtették az előkészületeket, bejelentették a sümegi plébánosnál is, kérve egyszersmind, hogy a beszentelést végezve a rk. vallás szerint a halottat eltemethessék. A plébános a törvényeikre hivatkozva ezt megtagadta. Ismerjük a törvényeket, de annak szigoru betüibe lehet szivet, humanizmust is beleönteni, amit gyakran tapasztalhatunk. Különösen kivánatos ez egy halott eltemetésénél. Hiz a legtöbb temetés alkalmával gyászba borul annak egyik vagy másik hozzátartozója. Az ismerősök, rokonok, jó barátok sietnek részvétükkel a gyászba borult családhoz, hogy enyhitsék a fájdalmukat és sietnek balzsamirt csepegtetni a fájó sebre. A kérlelhetetlen halál nem tekinti azt, hogy kit ragad el az élők sorából, nem tekinti azt, hogy kinek és kinél okoz nagy sebet, akkor, midőn az illetőt elszakitja a szeretettjeitől. Emberek vagyunk. Egy embernek lehet joga, de nem szive a vérző sebet még nagyobbra szakitani. A gyászos özvegy a rk. ritus szerint szerette volna meghalt férjét eltemettetni, de a plébános hajthatatlan maradt. Ezért dr. Fürst János, Mészárost Sándor sümegi és László Dezső rigácsi lakosokból álló küldöttség felkereste a galsai ev. lelkészt, kinek előadták kérésüket s a legnagyobb készséggel eleget tett az óhajuknak s Paulinit el is temette. A szeretet vallása a szeretet magvát elhinteni hivatása, a megbocsátás egyik legtöbb disze, de nem a gyülölet szitása.

A vasmegyei gazdasági egyesület ülése. A vasmegyei gazdasági egyesület igazgató választmánya november hó 19-én d. e. tart, mel[illegible] szakosztály javaslatainak elbirálása, Vasvármegye alispánjának átirata az egyesület segélyezésére vonatkozólag; miniszteri leiratok. (Téli tanfolyamok, takarmányinség); az országos magyar gazdasági egyesület átirata a gazdasági egyesületi titkárok részére létesitendő nyugdijintézet érdekében; a zalamegyei gazdasági egyesület átirata a cigányügy rendezése tárgyában; vásárcsarnok ellátó szövetkezet pótbefizetés teljesitése végett. Több társasegyesület átirata, esetleges inditványok.

Mezőgazdasági előadások Székesfehérváron. A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmányi ülése elhatározta, hogy a tél folyamán Székesfehérvárott intelligens gazdák részére gazdasági szakelőadásokat rendez a mezőgazdasági kultura ujabb vivmányai köréből.

Megerősitett alapszabályok. A galsai polgári kör alapszabályait a belügyminiszter láttamozta.

Vasut a Sághegyen. A kereskedelmi miniszter tegnap értesitette a vármegyét, hogy a Mittelmann M. és társai által kért és a máv. Cefidömölk állomásából kiagazolag a Sághegyig tervezett szabványos nyomtávu gőzerejü, valamint a Sághegy oldalán tervezett keskenyvágásu lóüzemü vasutak és siklópálya közigazgatási bejárását Ádám Béla dr. miniszteri titkár vezetése alatt elrendelte. Az eljárás megkezdésének határidejéül november 28-ikának délelőtt kilenc óráját, helyszinéül pedig Celldömölk községházát tüzte ki a miniszter.

Állatbetegségek. Kemenesmihályfa községben Hátzky Sándor tiz sertése, Tóth Sándornak meg harminc sertése megbetegedett, ezek közül öt sertésvészben elhullott. Ugyancsak szórványosan fellépett a sertésvész Keléden két udvarban, Osffyasszonyfán meg egy majorban. Kemeneshőgyészen a lépfene lépett fel, Cséby Józsefnek egy simentháli tehene, Fischer Károlynak pedig egy ökör-tinója hullott el. A zárlatot mind az öt helyen elrendelték.

Az elmebetegek féláron utazhatnak. A belügyminiszter a napokban rendeletet intézett a vármegye törvényhatóságához, melyben közli, hogy az elmebetegek, amennyiben nyilvános elmegyógyintézetbe viszik, vagy ilyenből hazaszállitják, féláron utazhatnak a magyar államvasutak vonalain. Ezt a kedvezményt kiterjesztette a miniszter az elmebajosok kisérőire is.

Akik az állam kenyerét eszik. A legujabb kimutatás szerint 271.429-re rug már azoknak a száma, akik állami alkalmazásban vannak. Ennek az óriási létszámnak csaknem a fele, vagyis 138 ezer, a vasutnál és a póstánál működik.

Az őszi ültetés. Csodálatos, hogy a legtöbb ember milyen szivósan ragaszkodik a szokásokhoz. Szakemberek magyarázzák, hogy a fákat, cserjéket és rózsabokrokat legjobb ősszel ültetni s majdnem mindenütt tavasszal végzik ezt a munkát. Ha a természet ősszel pihenésre tér s a fák és cserjék nedvkeringése megszünik, megkezdődhetik az át és ültetés ideje. Azok a fák és bokrok, a melyeket ebben az időben ültetnek el, sokkal jobban vernek gyökeret és életerejük sokkal nagyobb, mint azoké, amelyeket tavasszal ültetnek el. A nedvkeringés ugyanis már ja[illegible] [illegible] [illegible] [

Egy költő tisztelgett a nagyságos asszonynál s kérdezi, megkapta-e legujabb költemény-kötetét? — Az urinő válaszolja: Megkaptam és elvagyo ragadtatva. Ejnye hová is tettem . . . Megszólal a sarokban Jancsika: — Az asztal lába alá tette mama, mert mozgott.

Az orosz cár utazása. Nagy dolog az, hogy a minden oroszok cárja el merte hagyni országát, még pedig jó messzire. Nagy kerülőt téve eljött Olaszországba, hogy meglátogassa az olasz királyt. Óriási előkészületeket tettek, huszonötezer főnyi katonaság őrizte a pályaudvart, amikor kiszált, Oroszországból pedig 3000 titkos rendőrt állitottak fel az egész vonalon, amelyen a cár haladt. Ilyenformán tanácsosabb hegybirónak lenni Sárvárott, mert nem kell anarchistáktól félni.

Fiatal egyetemi hallgató. Amerikában a Harward egyetemre tizenhárom éves fiu iratkozott be az ősszel. Minthogy ott is négy év az elemi, nyolc év a gimnázium, tehát ez tizenkét év összesen, kérdés: hogy végezhette el tizenhárom éves korára? Ugy, hogy e kis Sidis Vilmos kettesével rakta le az évi vizsgákat. Ezenkivül ráért megtanulni lengyel anyanyelvén kivül angolul, németül, franciául. Szóval tökéletes csodagyerek.

Thököly Imre kuruc fejedelem konstantinápolyból visszahozott földi maradványait október 30-án helyezték véglegesen nyugvóhelyére a késmárki evangelikus templomban, abban a diszes mauzoleumban, melyet e célra már egy éve, hogy épitettek. Nagy egyházi pompával történt az elhelyezés.

Mennyibe kerülnek II. Vilmos utazásai? A német császárt tudvalevőleg az »utazó császár« melléknévvel tisztelték meg. Az bizonyos, hogy az összes európai uralkodók együttvéve nem utaznak annyit, mint a németek temperamentumos császárja. Ne higyje azonban valaki, hogy Vilmos császár ingyen utazik a német vasutakon. Sőt ellenkezőleg, oly drágán senki sem fizeti meg a tarifát, mint ő. Udvari vonatja a mozdonyból, két nagy szalonkocsiból és egy málhakocsiból van összeállitva és pályarongálás cimén tiz márkát fizet kilometerenkint a német vasutaknak. Ha tehát az udvari vonat hetvenöt kilométernyi sebességgel halad, akkor a császárnak egy órai utja hétszázötven márkába kerül. E szerint, ha Vilmos császár Berlinből Bécsbe utazik, a vasuti költségek nyolcezer márkát tesznek ki.

Ajándék a hazafias közönségnek. Az aradi tizenhárom vértanu vesztőhelyének megváltására és a hősökhöz méltó monumentum emelésére rendezett sorsjáték iránt, amely páratlan nyerőesélyekkel kecsegteti a sorsjegy vásárlókat, [illegible] a legnagyobb érdeklődés mutatkozik. Damjanichné levele — oly mély hatással van a közönségre, hogy nap-nap után tömeges sorsjegy rendelések érkeznek a bizottság központi irodájához (Budapest, VII. Akácfa utca 30.) A bizottság ujabban elhatározta, hogy minden 30 darab 1 koronás Vesztőhely-sorsjegy vásárlónak, hálából ajándékul azonnal megküldi Vargha Ottónak 20 korona értékü pompás diszkötésü képekkel gazdagon illusztrált, hatalmas diszmüvét: »Az Aradi Vértanuk Albumát.« Amellett tehát, hogy a sorsjegyvásárlóknak nagy értékü nyereményekre is kilátásuk van, mindjárt olyan ajándékhoz jutnak, amely körülbelül egyenértékü a 30 sorsjegy árával.

Kivándorlás Torontálból. Nagybecskerekről jelentik: Torontálmegyében a kivándorlók száma a mult hónaphoz képest ismét növekedett, amennyiben szeptemberben 700, októberben pedig 821 kivándorló kért utlevelet Amerikába. A folyó évben október 31-ig 8322 utlevelet adtak ki Torontálmegyében. Az utlevelek 90 százaléka Amerikába szól.

A főváros legelső fogorvosi intézete, mely az ismert szakember. Dr. Batizfalvy István tanár a műtőfogászat és a műfogászat szakorvosának vezetése alatt áll, Budapest, Károly-körut 3. szám alá e célra berendezett helyiségekbe helyeztetett át. Ezen, az országban páratlan, direkt Amerikából hozatott felszereléssel és gépekkel berendezett intézet már több mint százezer fogbetegséget, vagy foghiányt látott el sikeresen, a villamos átszürődtetési mód segélyével, teljesen fájdalmatlanul. Az intézet élén álló kiváló vezető felügyelete és személyes közreműködése teljes garanciát nyujt az ott eszközölt fogoperációk és műfogpótlások sikeréért, melyért a vallás- és közoktatásügyi miniszter elismerése is kitüntette. Ennek dacára árai mérsékeltek. Minden felvilágositás dijtalan. Az intézet felszerelése olyan, hogy vidékiek fél nap alatt megkaphatják bárminemü fogpótlásaikat. Levelekre az intézet azonnal válaszol.

Olvasóink figyelmébe ajánljuk Camis és Stock cognacgyáros hirdetését. E cognac kapható: Jánosházán, Singer Sándor füszerkereskedésében.

Nagy Gábor szőlőnagybirtokos Kóly (Biharm.) annyi köszönő és elismerő levelet kapott az utóbbi időben az ő világhirü Delaware szőlőjét és borát illetőleg, hogy egész bizonyos, miszerint szőlőgazdáink rövid időn belül mindent el fognak követni, hogy a »Delaware« szőlőikben ne hiányozzék. Oly sok előnye van e kitünő szőlőnek és bornak, hogy kötelességet vélünk teljesiteni, midőn t. olvasóinknak ajánljuk, hogy hozassák meg Nagy Gábor Kóly (Biharmegye) képes árjegyzékét, mely különben is mindenkit érdeklő, igen hasznos tartalmu könyv és ingyen küldi mindenkinek.

Mi a legszebb karácsonyi ajándék? E kérdésben sokan törik a fejüket a karácsonyi ünnepek előtt. Kétségtelen, hogy egy karácsonyi ajándék csak akkor felel meg rendeltetésének, ha szépsége mellett egyuttal praktikus is. Ma már alig van lakás, ahol képek ne diszitenék a falakat. Százszorta fokozódik azonban a hatás, ha lakásunkat valamely kedves [illegible] szonak müvészi olajfestményü, vagy krétarajzu arcképe disziti. Egy ilyen arckép egyuttal a legszebb, a legkedvesebb és legmaradandóbb karácsonyi ajándék. A »Ráfael« fényképészeti és festészeti műintézet Budapest, VII. Rottenbiller-u. 46. amellett, hogy a főváros legelső ilyen műintézete, még egyuttal feltünően olcsó áraival is az egész országban nagy népszerüséget és kedveltséget szerzett magának. Rendelésnél elegendő egy fénykép beküldése. Krétarajzok már 6 koronától, olajfestmények 10 koronától feljebb rendelhetők diszes paszpaturával. E hirneves műintézet lapunk olvasóinak készséggel szolgál előzetes felvételekkel és árjegyzékkel. Megbizható ügynökök mindenütt felvétetnek.

Szerkesztői üzenetek.

Z. Ujpest. A helyreigazitás dijtalan, nem fogadunk el érte pénzt. — *S. Káld.* Előfizetése ujévkor jár le. — *B. Galsa.* Helyszüke miatt legközelebb. — *R. Helyben.* Gyönyörü szép levelét is hoznánk, ha nem igér egy hosszabb cikket. Figyelmébe ajánljuk a mai számunkból a Társadalmi forrongást. Nekünk kezdettől fogva célunk volt a társadalom egyesitése, purifikálása. — Már enyhül a lég s tisztul a határ. — Természetes, hogy ott lehet arról szó, ahol van egyáltalában társadalom. Ha a társadalom intelligens elemből áll, akkor felesleges a figyelmeztetés, hogy ne fogadja be a megbélyegzett egyéneket. Ki fog eszmecserébe bocsájtkozni olyannal, akiről köztudomásu, hogy a népet zsarolta, fosztogatta, vagy hirhedt csaló volt? Akiről köztudomásu, hogy piszkos jellemü, érdekből bujja ezt vagy amazt, nincs önérzete, csalás, sikkasztás a kenyérforrása, hát ilyeneket egyszerüen bojkottál az intelligens publikum. Akik ilyenekkel paroláznak, azok hozzájuk méltók, mert a madarat tolláról, az embert barátairól ismerni meg. Ezt felhasználva, névtelenül megjelenhet. Várjuk.

NYILT-TÉR.

(E rovatban közlöttekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.)

Nyilatkozat.

Megbotránkozással értesültem arról, hogy Kemény Simon lépten-nyomon azzal fenyegetődzik, hogy feljelent a püspökségnél, hamis tanuskodásért.

A közönség tájékoztatása végett kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy K. S.-t rágalmazásért bepereltem.

Ha most is »zsebében vannak az adatok«, akkor alkalma lesz azokat felmutatni és bebizonyitani, hogy igazat állitott és akkor én börtönbe juthatok, de másrészt határozottan kijelentem azt is, hogy viszont én sem fogok megelégedni egy bocsánatkérő nyilatkozattal, hanem követelni fogom a bünös megbüntetését.

Hogy ki a bünös, azt majd megállapitja a biróság és akkor majd megtudja a közönség, hogy kettőnk közül ki a börtönbe való.

Jánosháza, 1909. november 20.

Novák Pál
a Jánosháza és Vidéke szerkesztője.

Köszönetnyilvánitás.

[illegible] fáradhatatlan testvérünk, **Nagy József** volt sárvári főszolgabiró temetésén megjelent Vasvármegye főispánjának, alispánjának, a szolgabirói karnak, az összes egyleteknek s megjelent uraknak ez uton mondunk hálás köszönetet, hogy a részvétükkel — fájdalmunkon enyhiteni akartak.

Nagy Antal, Károly és Péter.

Közgazdaság.

A devecseri gőzmalom megtekintése.

Előkelő vendégei voltak a közelmult napokban a devecseri nagyszabásu gőzmalomnak, amely a mult év óta Széphegyi Testvérek megyeszerte előnyösen ismert gabonakereskedők reszbeni tulajdona. A malom üzemének megtekintésére Veszprémből Hunkár Dénes főispán, dr. Óváry Ferenc országos képviselő és Koller Sándor alispán szállottak ki Devecserbe, akiket a vasutnál Devecser előljárósága, Széphegyi Miksa malomtulajdonos, Beck János takarékpénztári igazgató stb. előkelőség fogadott. A vendégek megérkezésük után nyomban a vasut közelében levő gőzmalomba mentek, hol a malom személyzete élén Lőwey István főmolnárral fogadta a vendégeket, mig a főmolnár szépséges leánya virágcsokrokkal kedveskedett az előkelő malomlátogatóknak. A malom megszemlélése jó félórát vett igénybe, melynek modern berendezése meglepte a látogatókat s teljes elismerésüket fejezték ki a kalauzoló Széphegyi Miksa társtulajdonosnak a látottak felett.

A malom megtekintése után a vendégek Széphegyi Miksa lakására mentek, hol fényesen teritett asztal várta őket. Az ebéd alatt Széphegyi Miksa köszöntötte fel előkelő vendégeit, szivélyes szavakban köszönte meg nekik, hogy látogatásukkal vállalatát megtiszteltek. Széphegyi Miksa beszédére Hunkár Dénes válaszolt, üdvözölte mint kiváló magyariparost s lelkes szavakban kivánt sikert nagyszabásu vállalatához. Majd Óváry Ferenc dr. országos képviselő szólalt fel s üdvözölte Széphegyi Miksát, mint nagykereskedőt és ez alkalommal gratulált leányának dr. Weisz Jenő veszprémi ügyvéddel való eljegyzéséhez.

Ebéd után az előkelő vendégek vissza utaztak Veszprémbe. A magunk részéről meg kell jegyeznünk, hogy Széphegyi Miksa méltán megérdemelte azt a kitüntetést a vármegye előkelőségei részéről. Széphegyi Miksa előkelő nagyiparos és kereskedő, akinek eléévülhetetlen érdemei vannak a devecseri piac felfenditése körül.

A devecseri gőzmalmot, mely teljesen elhanyagolt állapotban volt, rövid 1—2 év alatt virágzó vállalattá tette s nem kimélve sem fáradságot, sem anyagi áldozatot, oda fejlesztette a devecseri gőzmalmot, hogy a malom örleményei messze vidéken keresettek s versenyben bármely nagyszabásu gőzmalommal. Berendezése teljesen modern és bármely nagy malommal szemben megálja a versenyt e tekintetben is.

Gabona-árak
— 1909. nov. 18-án. —
Salzberger Rudolf jelentése szerint:

Buza	13·30—80·40	korona.
Rozs	8·80—	„
Árpa	6·80—	„
Zab	7·00—7.10	„
Bab	10·—17·20	„
Tengeri	6.10—	„
	pr. 100 kgr.	
Irányzat	lanyha.	

Eladó

egy igen jó **billiard-asztal** (forgatható) dákókkal és golyókkal együtt. — Értesitést ad a Sörházban: **Krenn József**

Kiadó

azonnal, egy nagy **üzlethelyiség, lakással, JÁNOSHÁZÁN,** a vásártéren, az ujonnan épült — (Kovács-féle házban.) — Bővebb értesitést ad a kiadóhivatalunk — vagy a tulajdonos **Kovács szállodás DEVECSERBEN** (Nemzeti szálló.)

A Nagy Gábor-féle — DELAWARE — szőlőnek az egyedüli, melynek termeléséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánik vele, aki soha szőlőtövet nem kezelt. Minden szállitmányhoz utasitás mellékeltetik ingyen és ebből kinézheti mindenki, hogy miként ültesse el, kezelése pedig metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell, nem árt ennek a filloxera és bimbója, vesszője télben soha el nem fagy. Holdanként átlag 35 hektolitert terem s egy bimbójából 3—4 fürt fejlődik. Valódi bőtermő, legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad összetéveszteni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajjal, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor-féle **Delaware**-szőlő olyan bort ad mint az aszu, édes és erős, igen kellemes zamatu és két-zer annyiért kél el, mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bárkinek küldök **1 koronáért.**

A Delaware szőlő bővebb leirását, termésének királyi kozjegyzővel hitelesitett eredeti fénykép felvételeit szines kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó **képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm** mindenkinek, aki velem cimét tudatja. Okvetlen kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely szőlőoltványokról és lugos liptósról is ad részletes helyes utbaigazitást

Nagy Gábor szőlőnagybirtokos Koly,
pósta, távirda és távbeszélő állomás.
Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

CSEH KÁLMÁN és FIA kész férfi és gyermekruha
nagy áruházából
JÁNOSHÁZA, Fő-tér. (Vas-megye.)

Zeppelin a repülő gépjével **meghódította a világot,** mi megnyertük a közönséget a szép és izléses *kész férfi- és gyermekruhánkkal.* **35 év** óta áll fenn **Cseh Kálmán és Fia áruháza,** az ott vásárolt ruhadarab feltünt az **olcsóságáért, kitünő minő-**

Már raktáron van az **őszi** és téli idényre mindenemű öltöny, bundás-kabát, különféle szőrmékkel u. *m. tigris, vadmacska, opozon, erdélyi, fekete és fehér bőrrel.*

Bundák: 70 K-tól felfelé, öltöny 14 K. Ocelöltő: télikabát 20 K. Gyermek-kosztüm (téli) 4 K, kabát 7 K.

Raktáron tartunk mindenféle honi, angol és francia szöveteket.

Kitünő szabászt, kitünő munkást tartunk, nehogy a közönség kénytelen legyen nagyobb városba menni. Minden 80 koronán feluli megrendelésnél egy életnagyságu fényképet ajándékozunk. Kivanatra mintagyüjteményünkkel házhoz is megyünk. — Számos megrendelést kér **CSEH KÁLMÁN és FIA**
férfi-szabok.

∴ Egy ügyes ∴
varrónő,
ajánlkozik a legujabb divat szerint **női ruhák készitésére,** vagy [illegible] egyes családoknál ∴
Czim a kiadóhivatalban.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!
Krondorfi alkalikus **természetes savanyuvíz**
Bor, pezsgőhöz a legjobb ital.
Magyarországi főraktár: Bpest, V. Zoltán-u. 10

ÉRTESITÉS.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, hogy a devecseri

gőzhenger műmalmunk

lisztőrleményeiből Jánosházán, Gőcze Pál-féle házban a Vásár-téren lisztüzletet nyitottunk, ahol egyuttal gabona cserélést is eszközlünk.

A technika fejlődése abba a kellemes helyzetbe juttatott bennünket hogy műmalmunkat olyan gépekkel láthattuk el és oly szakszerűen rendezhettük be, hogy a malom ipar terén bármely más vállalattal kiállja a versenyt.

Különös gondot forditunk arra, hogy kiszolgálásunkat oly alapra fektessük, amely a nagyközönség érdekeit megóvja s kivánságának a lehetőség szerint minden tekintetben megfelelhessen.

A gabona becserélését is a legjutányosabban eszközöljük, csupán a szokásos őrlési vámot és porzást számitjuk le.

Midőn még a nagyérdemü közönség szives támogatását kérjük, felhivjuk becses figyelmét arra a körülményre, hogy áraink, valamint kiszolgálásunk a legszolidabb alapon és a legjutányosabb napi árak mellett történik.

A saját jól felfogott érdekeik támogatására irányuló szives pártfogásukat kérve, maradtunk hazafias üdvözlettel

ELSŐ DEVECSERI GŐZHENGER MŰMALOM.

Hirdetések felvétetnek Jánosháza és Vidéke kiadóhivatalában.

Stock-Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS és STOCK

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Egyedülli Cognac-gőz-főződe állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható Jánosházán: minden jobb uzletben.

Állandó nagy raktárt tartok épitkezési célokra és bármilyen cement munkához a legjobb hírnévnek örvendő, kitünő minőségű

BEOCSINI Portland

és Román cementből

valamint szántóföldek, kaszálók és szőlőhegyek jó karban tartásához

Szupferfosszát Műtrágyát

„Hungária" védjegyével.

SINGER SÁNDOR Jánosháza

Nyomatott DinkgrevenNá dor villamerőre berendezett könyvnyomdájában Celldömölk.